

ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ವಿಷಯ : ಕುಂದಾಪುರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೋಟ-ಗೋಳಿ ಅಂಗಡಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಾರುಹಾಕಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : 187 (271) ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ ಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕುಂದಾಪುರ) — ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ :—

ಅ) ಕುಂದಾಪುರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಕೋಟ-ಗೋಳಿ ಅಂಗಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಸ್ಸು ಸಂಚಾರಮುಗುತ್ತಿದ್ದು ಈ ತನಕ ಡಾಂಬರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾಕದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ;

ಆ) ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಮನವಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ;

ಇ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ಸದರಿ ಡಾಂಬರ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು).—

ಅ) ಬಂದಿದೆ.

ಆ) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನವಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇ) ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದ 26 ಕಿ. ಮೀಟರ್, ಇದರಲ್ಲಿ 15 ಕಿ. ಮೀಟರನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಟಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿರುವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಬ್ಯಾಕ್ ಟಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿಷಯ : ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ 574 ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಸಪ್ಪ ದಿವಟರ (ಕೊಪ್ಪಳ).

ಪ್ರಶ್ನೆ : 188 (574) ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಸಪ್ಪ ದಿವಟರ (ಕೊಪ್ಪಳ). — ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ :—

1) ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯು ಪದೇ ಪದೇ ಒಡೆದು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ;

2) ಈ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವೇನು ;

3) ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ತಗಲುವ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವೆಷ್ಟು ?

ಉತ್ತರ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

1) ಬಂದಿದೆ.

2) ಪರಿಣಿತ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಒಳಮುಖವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲೆಯನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವಿದೆ.

3) 12.69 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — 1983-84ರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ 1.7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಲುವೆಯ ಒಳಭಾಗದ ರೀವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನರೈನ್ಸ್ ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಸಪ್ಪ ದಿವಟರ. — ಈ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಪ್ಪಳ, ಗಂಗಾವತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ರೈತರಿಗೆ

ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಗಂಗಾವತಿ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವೆ, ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕಬ್ಬು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ಮುಚ್ಚುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜೇರೋ ಮೈಲಿಯಿಂದ 38ನೆಯ ಮೈಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾಲುವೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡೆ ಒಡೆದಿದೆ, ಅಂದರೆ ಈ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು. ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೇರೋ ಮೈಲಿಯಿಂದ 38 ಮೈಲಿಯವರೆಗೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯ ಭಾಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ತರಹ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು, ರೈತ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು, ಹಾಗೂ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಯಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 70 ದಿನಗಳ ನಿರನ್ನು ನಿಲುಗಡೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಜೇರೋ ಮೈಲಿಯಿಂದ 36 ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೆ 21 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ, ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿ, ಇರತಕ್ಕ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. 1985-86ರಲ್ಲಿ ಜೇರೋ ಮೈಲಿಯಿಂದ 36ನೇ ಮೈಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುವ ವರ್ಕನ್ನು ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯ : ಹಗರಿ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : 189 (338) ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆನ್ನಬಸವನ ಗೌಡ (ಕೊಡ್ಲಗಿ) —ಮಾನ್ಯ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ:

ಅ) ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಗರಿ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 10—12 ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;

ಆ) ಏತ ನೀರಾವರಿಯ ಮೋಟಾರು ಸುಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಒಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೇಡ ಬೆಳೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುವುದೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;

ಇ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಬೈ ಮೋಟಾರು ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವರೇ?

ಉತ್ತರ : ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು).—

ಅ, 13 ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಆ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಾ ಜಾಸ್ತಿಯ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ಮೋಟಾರು ಸುಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಮೋಟಾರುಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಟ್ಟ ಮೋಟಾರನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲೇ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇ) ಈಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಬೈ (stand by) ಮೋಟಾರು ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆನ್ನಬಸವನ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮೋಟಾರುಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದಿಂದ ರೈತರ ಬೆಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಾಂಡ್ ಬೈ ಮೋಟಾರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಆಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 13 ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಬೈ ಮೋಟಾರ್ ಇಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರೈತರ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಶವಾದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಪನ್ ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಂದ ನೀರಿನ ತೆಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಬೈ ಮೋಟಾರ್ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಷಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ —ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಏತ ನೀರಾವರಿಗೂ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಬೈ ಮೋಟಾರ್ ಹಾಕುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮೋಟಾರ್ ಸುಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಮೋಟಾರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ